Tomaszewsky va spune „nu !" și acestei acțiuni în care atacul echipei Angliei e angajat la poarta Poloniei. Moment din meciul care a declanșat cea mai mare surpriză a lui 1973, eliminarea selecționatei engleze din Campionatul mondial

PE GAZONUL ANULUI 1973

• DISPUTE • „ACTORI" • PERSPECTIVE •

Anul fotbalistic 1973 va rămîne în „hronic" prin marile k. o.-uri ale preliminariilor Campionatului mondial. Sînt — ca număr și, mai cu seamă, ca proporții — cele mai impozante de la victoria acelei mici, ca valoare fotbalistică, formații a S.U.A. în fața reprezentativei Angliei. De notat că aceste surprize au apărut în absolut toate zonele geografice ale preliminariilor îmbrăcînd, așadar, un caracter cu adevărat... mondial.

În acest clasament al „loviturilor de trăznet", locul prim îl ocupă calificarea poloneză. Scoaterea din cursă a echipei Angliei — din nou în rolul din 1950, cînd oferea acel subiect de discuții de care aminteam mai sus — desăvîrșită chiar pe terenul ei sacru, pe Wembley, se va identifica pentru totdeauna cu acest sezon 1973. **Kazimierz Gorski** și **Jacek Gmoch**, foști internaționali prețuiți ai Poloniei, au trăit, de pe banca conducerii tehnice, satisfacții pe care nu le-au avut ca jucători. Unsprezecele polonez nu trebuie însă tratat ca o apariție meteorică pe cerul marilor performanțe. El își argumentează succesul cel mai valoros din istoria sa printr-o precedență care anunță oricum o viguroasă ascensiune : cîștigarea turneului olimpic 1970, într-o companie foarte selectă.

Voiajul surprizelor preliminariilor continuă în zona Asia—Oceania, unde echipa **Australiei** s-a desprins, dar după mari peripeții, dintr-un grup de competitoare mult mai experimentate, și a ajuns la turneul de la München. O apariție în premieră pentru faza finală a probei mondiale, fotbaliștii din „țara cangurilor", conduși de un tehnician iugoslav, Zvonko Rasici.

Tot un antrenor din Iugoslavia dirija și cealaltă victorie surprinzătoare, cea din zona Africei, unde reprezentativa **Zairului**, sub regia lui **Marko Vidinici**, întrecea chiar echipa pe care acesta o adusese la turneul final din **Mexic, Marocul.** O altă apariție în premieră, aceasta a „leoparzilor", jucători de o deosebită mobilitate, capabili să creeze momente de artă fotbalistică și poate chiar „victime", dacă lipsa de experiență și de suflu nu îi va trăda.

În fine, jocul rezultatelor surprinzătoare în cele patru colțuri ale lumii se încheie în **Haiti** ; după un turneu nescutit de mari discuții, de contestații și frămîntări, formația-gazdă obține biletele pentru **München,** spre dezolarea echipei **Mexicului,** considerată marea favorită a turneului din zona **Americii Centrale**, de **Nord** și **Mării Caraibilor.** Turneul final de la anul va avea într-o proporție mult mai mare decît pînă acum, grupul prezențelor insolite. Debutantele au făcut totdeauna să se vorbească de ele. Poate pentru că nu sînt luate în seamă, poate tocmai din teama de a nu se compromite la aceste prime apariții în competițiile de virf a fotbalului mondial. Să vedem ce vor rezerva ediției a X-a a competiției spreme **Australia, Zairul** și **Haiti...**

Cupele continentale au continuat să urce în preferințele spectatorilor și în stima echipelor. Harta mondială s-a prezentat în 1973 mult mai omogenă, mai egală ca răspîndire ale acestui gen de întreceri pornite din **Europa** și îmbrățișate, rapid, de **America de Sud** și de **Africa.** Pe vechiul nostru continent, prima jumătate a anului a stat sub semnul dominației lui **Ajax.** Olandezii au trecut cu eleganță — dacă nu și cu o mare autoritate — de **Juventus** în acea finală de la **Belgrad** care a depășit recordul de atmosferă al tuturor finalelor. **Milan** a suferit din greu în fața lui **Leeds,** arbitrajul lui **C. Mihas** constituind marele subiect al săptămînilor vacanței de vară. **Liverpool** a salvat însă onoarea echipelor engleze, cucerind **„Cupa U.E.F.A.".** Pe continentul fotbalului fierbinte, aceeași **Independiente Buenos Aires,** care și-a făcut parcă un „reflex condiționat" din cîștigarea trofeului campionilor, a apărut iarăși pe tabloul de onoare. A sucombat, din nou, veritabila finală **Europa—America de Sud** a campionilor de cluburi, înlocuită printr-o formulă de compromis, meciul **Independiente—Juventus,** care a repus pe tapet mereu discutata formulă a unui turneu al laureaților continentali.

Formulele sau mijloacele pentru salvarea sau mărirea spectaculozității jocurilor au depășit, în 1973, etapa discuțiilor și am asistat chiar la primele încercări. Campionatul din **Uniunea Sovietică** a prevăzut acea modificare de regulament privind executarea loviturilor de la 11 metri, în caz de egalitate după 90 de minute... În **Franța,** au apărut din această toamnă, „bonificațiile" de puncte pentru situațiile în care o formație demonstrează forță, predilecție și reușită ofensivă în partidele din deplasare. Și într-un caz și în celălalt, ne întîlnim, deci, cu neta dorință de a îndepărta jocul defensiv exagerat. Încă e devreme pentru a vedea cît de eficace s-au arătat inițiativele și într-un loc și în altul. Vom vedea dacă ele vor fi chiar menținute. Faptul rămîne însă și el dovedește că lupta pentru salvarea spectaculozității jocului, în ajutorul căreia se solicitau, la un moment dat, și radicale modificări ale regulamentului propriu-zis, sînt în plină atenție. Poate și pentru că s-a vorbit atît despre pericolul care pîndea atractivitatea partidelor, se înregistrează o tendință generală spre atac, spre fotbalul deschis. Prevederile din cupele continentale, care dublau valoarea golurilor în deplasare, sînt aplicate mai de mult. Dar parcă niciodată ca în anul acesta pofta de a marca a formațiilor nu a fost așa de mare ! Se poate vorbi despre reapariția aproape uitatelor scoruri-fluviu, rarități în sezoanele precedente.

Cruyff sau sosirea cea mai comentată a anului (la Barcelona).

Drumurile de urcare sau de coborîre ale echipelor, jucătorilor și antrenorilor parcă au fost mai mult către în jos... Sezonul de toamnă a adus „prăbușirea Ajax", petrecută sub asaltul ambițiosului unsprezece al campioanei **Bulgariei. Ț.S.K.A. Sofia.** N-a fost mai fericit nici drumul celeilalte finaliste, **Juventus,** scoasă din scenă de o formație tînără și avintată **Dynamo Dresda.** Care a reprezentat, pe planul cluburilor, imaginea reprezentativei R. D. Germane (învingătoarea selecționatei noastre), ajunsă, pentru întîia oară în activitatea sa, la turneul final al Campionatului mondial. Au intrat devreme în abisuri și alte formații celebre, ca **Leeds** sau **Honved, Benfica** sau **Legia Varsovia, Standard Liège** sau **Liverpool.** A fost o toamnă a vîntului tineresc ; care suflă și în zona campionatelor naționale. În mai toate competițiile interne din Europa și de pe celelalte continente, senioarele probei, colecționarele de titluri, au suferit sau suferă din greu și cine mai poate garanta că sfîrșitul primăverii va aduce, ca de obicei, asaltul acestor vechi specialiste ale genului ?

În grupul actorilor de pe gazon, puține lansări pe orbita gloriei. Mai multe sînt căderile sau despărțirile. Echipa Braziliei a primit o lovitură neașteptată și greu reparabilă prin plecarea forțată a lui **Tostao** din arenă. După **Pele** și, probabil, **Gerson,** e o absență greu de înlocuit la Weltmeisterschaft. Ne-am despărțit și de frații **Charlton.** Refrenul comentariilor engleze, după „fulgerul polonez", e acesta : **Dați-ne un nou Bobby și vom fi iarăși în frunte !** Nu va mai fi nici **Banks** în poarta selecționatei lui **Ramsey.** Și el trimis, brutal și definitiv pe tușă de un accident. S-a retras și **Șesternev** căpitanul selecționatei sovietice, atîția ani purtătorul „banderolei de onoare" al unsprezecelui reprezentativ. Plutonul oamenilor la apogeu e mai departe condus de **Cruyff,** care a rezistat unor șocuri grele pentru el în 1973, mai cu seamă acestei înlocuiri totale a decorului și recuzitei, reprezentată de plecarea la **Barcelona. Jairzinho, Dzoduașvili, Facchetti, Rivera, Bene, Bonev, Van Himst, Lubanski, Deyna, Keizer, Rocha, Peters, Ball, Bremner, Kindvall,** și atîția alții, încearcă să se mențină în vîrf. Vin oameni noi ? Da, fără să fie vorba însă de un flux puternic și foarte strălucitor. **Tomaszewski, Jose Perreira, Dalglish, Channon, Yazalde, Karassi, Ayala, Heredia, Bonchini, Hoeness, Streich, Denev, Blohin, Rep. Edström,** iată-i pe cîțiva doar, enumerați absolut întîmplător dintre tinerii sau foarte tinerii jucători apăruți sau menținuți de 1973 pe promițătorul drum al ascensiunii. Pentru mulți dintre ei, competiția supremă va fi marele moment. Cu siguranță că, tocmai de aceea, sub acest aspect, anul care vine va fi mult mai bogat în evenimente.

Promisiunile pentru 1974, lăsate de 1973, nu se limitează — pentru viața fotbalului — doar la fortificarea rampei de lansare a talentelor. Ele pot deveni un moment cu largi și binefăcătoare implicații asupra activității mondiale a popularului sport. În lunile de vară, cînd F.I.F.A. va avea de ales nu numai un nou președinte dar și de stabilit programul înnoitor al competițiilor sale oficiale, e de așteptat să se pună pe picioare și un vast ansamblu de acțiuni care să dea un nou impus organismului fotbalului pe întreg globul. Echilibrarea, în sens pozitiv, a forței sale, a răspîndirii sale, intrarea într-o formă superioară, organizată și largă a asistenței tehnice, a programării marilor faze finale de competiții, ridicarea competițiilor de tineret pe același plan cu cel atins de întrecerile rezervate formațiilor de seniori etc., etc. Sînt realizările pe care fotbalul le așteaptă de la 1974, anul în care proba nr. 1 a activității sale, atinge jubiliara cifră de 10.

Eftimie IONESCU

Tostao — într-o simbolică (parcă) fotografie cu **Pele.** Două dintre marile absențe braziliene la C.M. 1974. Prima, forțată, a doua, decisă chiar de subiectul ei. Ce va fi — pe stadioanele din R.F. Germania — campioana lumii, fără cele trei motoare ale sale, **Tostao, Pele** și, — probabil — **Gerson ?**

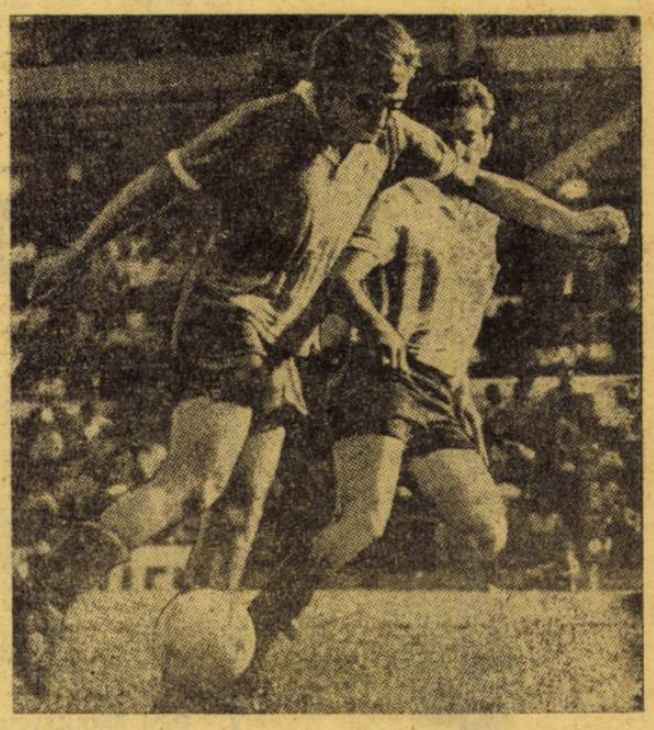

Yazalde, golgeter în campionatul portughez, anunță o ofensivă a selecționatei **Argentinei ?** Așa se pare, fiindcă lîngă centrul atacant al lui **F.C. Porto** au „explodat" în **1973** și **Ayala** și **Heredia** și **Bocchini** și ceilalți virtuozi din reprezentativa construită de **Șivori.** Demis, între timp...